MEMO

Van: (10)(2e) / (10)(2e)

Aan: (10)(2e)

Versie: 10 april 2020 14.30 uur

Onderwerp: Impact COVID-19 op de activiteiten van het CIb in 2020: verzameling van signalen uit de verschillende centra. Informatie via (waarnemend/vervangend) Centrumhoofden verkregen.

Dit overzicht wordt continu geactualiseerd zowel ten behoeve van informatie aan (Waarnemend) directeur CIB, DR RIVM als t.b.v. de communicatie met de verschillende opdrachtgevers (o.a. input voor a.s. voortgangsrapportage).

Centrum	Activiteiten die voorlopig niet worden uitgevoerd	Toelichting
LCI	Richtlijnontwikkeling anders dan voor COVID-19	Uitgesteld tot nader orde; geen capaciteit intern en in veld beschikbaar
	Joint External Evaluation	Idem, PM: (10)(2e) wil dit uitstellen naar volgend jaar of mogelijk afstellen omdat er toch al heel veel evaluaties zullen zijn i.v.m. corona
	RAC activiteiten (studiedag een dergelijke)	Idem
	HBV programma implementatie uitbreiding migranten	idem
	SRI opstart	Idem
	'Verder met Vaccineren' opstarten	Idem
	Thematiek ARBO	Idem (SZW) is verschoven
	Implementatie Europese norm (met VGP)	Idem
	LCHV act o/a studiedagen DIP'ers	idem
	Sommige activiteiten t.b.v Lyme en NLe	veld
	Sommige onderzoeksactiviteiten	Veld
	Evaluatie Lassakoorts	Beschikbaarheid LCI-ers en evaluator
EPI	VERITHAS Nivel gastro-studie start uitgesteld	Belasting huisartsen en burgers
	SPR TRIuMPH microbioom analyses liggen stil	Gebrek lab-capaciteit IIV/IDS
	VGO-3 pneumonie in de huisartsenpraktijk	Belasting huisartsen; geen goed moment voor etiologisch onderzoek pneumonie in relatie tot veehouderij
	Retrospectief onderzoek AFP en NPEV in ziekenhuizen zoals gevraagd door Deskundigenberaad	Belasting ziekenhuizen; medisch studenten van UMCG die zouden helpen bij dataverzameling mogen andere ziekenhuizen nu niet bezoeken
	Screening op chronische Q-koorts in huisartsenpraktijk (Q-screen) laag pitje	Belasting huisartsen

	Jaarrapportage 'Surveillance of influenza and other respiratory infections in the Netherlands: Winter 2019/20'	Vaste opleverdatum 31 augustus zal dit jaar niet gehaald worden
	'Assessing and responding to outbreaks and potential threats: syndromic infectious disease surveillance in China and the Netherlands': MoU Nederland-China	De in 2020 beoogde uitwisseling van staf en studenten loopt vertraging op door reisbeperkingen
	Studie naar extra-genitaal testen i.v.m gonorroeresistentie bij centra seksuele gezondheid	GGD'en en labs niet beschikbaar (zie ook bij ABR)
	Centra seksuele gezondheid zijn afgeschaald naar minimale zorg, heeft effect op de soa surveillance cijfers van 2020 en ook de opschaling van PrEP	Personeel CSG ingezet voor COVID, alleen minimale zorg voor mensen met klachten, gewaarschuwd, slachtoffers seksueel geweld en andere kwetsbare groepen.
	Prezies surveillance (prevalentie-onderzoek en incidentiemetingen) en vernieuwing opzet	Onbekend hoeveel ziekenhuizen hier nu aan toekomen; zal van invloed zijn op resultaten/trend
	SNIV bacteriurie studie in verpleeghuizen	Ligt stil ivm sluiting verpleeghuizen
	SNIV incidentie en prevalentiemetingen in verpleeghuizen	Onbekend hoeveel verpleeghuizen hier nu aan toekomen; zal van invloed zijn op resultaten/trend. Prevalentiemeting: meetpunt april vervalt.
	Nethmap/Maran	We gaan kijken hoever we komen, veel stakeholders nu niet beschikbaar
	PIMPI studie (ZONMW maternale kinkhoest vaccinatie)	on hold, zowel qua huisbezoeken als recrutering in (steeds meer) deelnemende ziekenhuizen
	Opstarten meningokokken status onderzoek	Waarschijnlijk vertraagd i.v.m deelnemen ziekenhuizen
	Rotavirus ziekenhuis studie	Voorbereiding loopt vertraging op doordat afstemming ziekenhuizen niet goed mogelijk is
	Tekenradar 2.0	??
	Legionella surveillance	geen toegang zorginstellingen voor Legionella bemonstering (voor brononderzoek)
	Europese samenwerkingsprojecten zoals	
	Diverse jaarrapportages mogelijk vertraagd	Input GGD, ziekenhuis etc. benodigd
	Diverse onderzoeken vertraagd	Zie bovenstaande redenen
	Transmissiedag	Uitgesteld tot 29 september
IDS	*Algemene aanpak:* Prioriteit ligt bij kritische/vitale werkprocessen te weten:	
	- alle diagnostiek	In het bijzonder die van corona
	-surveillance activiteiten	lopen door. Monsterstroom neemt echter af.
	- Verhuizing	Echter inbreng nodig van mensen op werkvloer is niet (virologie) of

		lastiger (bacteriologie) te organiseren.
	-ASL en implementatie nieuwe LIMS	Loopt tot op heden door. Voorwaarde voor voortgang is gefaseerde implementatie. IDS is als eerste aan de beurt.
	- project bekostiging diagnostiek	Loopt door. Wel enige vertraging doordat een nieuwe manier van werken moet worden uitgevonden. Loopt door tot heden.
	- GAP III	Loopt door.
	- Herwaarderingstraject UBR t.a.v. onderzoekondersteuners	Laatste interviews zijn via GoToMeeting gegaan. Rapport wordt binnenkort opgeleverd.
	- Prioritair onderzoek gelinkt aan corona, voorbeeld schimmel/Aspergilus surveillance in samenwerking met Radboud.	opgestart
	Vertraagde processen IDS: Algemene beeld: Onderzoek deels vertraagt of loopt niet door inzet van mensen op corona, geen gebruik van materiaal/apparaten die beschikbaar moeten zijn voor coronadiagnostiek, ontbreken van noodzakelijke betrokkenheid van externe stakeholders zoals andere MML's.	Bijzonder effect van de crisis is dat de afdelingen EEV en VVP (virologie) te druk zijn om nu met onderzoeksvoorstellen t.a.v. corona te komen, terwijl velen (binnen en buiten het RIVM) zich daar wel op storten.
	Vertraging surveillance (polio/enterovirus, Hepatitis B virus, humaan papillomavirus, bof mazelen en rodehondvirus)	Geen goed beeld van circulatie van verschillende virussen. Tijdig signaleren van nieuwe varianten komt in de knel.
	Verbetering test methoden voor o.a. moleculaire diagnostiek/surveillance is vertraagd.	Mogelijk onvoldoende gevoelige detectie of varianten voor verschillende virussen. Achterstand t.o.v. buurlanden.
	Het traject vernieuwing referentie laboratoria. (zie ook SBI)	De nieuwe contracten voor referentie laboratoria gepland op 1 januari 2021. Streven vooralsnog om dit te halen. Inzet interne juristen vormt nu bottleneck. Afhankelijk van duur crisis later mogelijk beperkte beschikbaarheid van experts van externe Medisch Microbiologische Laboratoria (en onze eigen mensen).
	Labfunctie emerging, gastro en respiratoir (V/150304) zijn nu grotendeels stilgevallen. Bij respiratoir lopen nog wel wat zaken door omdat die combineren met Corona.	IDS-EEV geheel bezet door Corona, voor diagnostiek anders dan Corona wordt veel minder ingezonden.
	MoU China (V/150057) ligt stil	Driejarige financiering: verzoek aan VWS-IZ om door te schuiven
	BES (V/150025)	ligt stil

	Smallpox (V/150057	) ligt stil
	Voorbew en bioinf (V/151404)	is voor het IDS-EEV deel ook gedeeltelijk stil
	Project bioinformatica is vertraagd	Groot deel van capaciteit is niet beschikbaar
	Surveillance BSR en onderzoek lopen door, weliswaar op een lager tempo. Dit alles leidt tot mindere kwaliteit van de (lab)surveillance en derhalve ook tot trendbreuken	door minder personeel/materiaal, minder ingestuurde monsters, minder soa consulten.
	audits	opgeschort tot na de (piek) van de crisis
	kwaliteitssysteem t.a.v. inwerken van personeel bij uitval huidig personeel/controles/apparatuur	Systeem tijdelijk aangepast: Raad voor accreditatie is geïnformeerd
	AVG	wordt daar waar mogelijk voortgezet
	Financiële status IDS	Gesprekken opgestart om financiel e status van Ids in beeld te krijgen: Voelt net als bij Z&O niet prettig. Focus vooral op goed tijdschrijven.
	Ondersteunende processen die niet direct noodzakelijk zijn wordt geen bijdrage aan geleverd/worden uitgesteld.	- P gesprekken worden niet gevoerd - Opleidingen niet/nauwelijks gevolgd - UBR traject herindeling bioinformatici binnen FGR opgeschort-> geen personele consequenties
Z&O		
	Algemeen Z&O: prioriteit ligt bij de kritische werkprocessen inclusief Corona-onderzoek en advisering m.b.t milieu, dier en voedsel. - Reorganisaties niet aan de orde, wel invulling diverse vacatures - Externe en interne audits en inspecties interne audit door FCC vindt normaliter plaats aan het eind van het jaar (prioriteit M) - Verbetertrajecten- en programma's niet aan de orde - Reguliere trajecten (dat kunnen ook staande opdrachten zijn) zoals vermeld hieronder: vertraging in vele opdrachten, vanwege opschorten monsternames, inzet bij Corona-werkzaamheden, thuiswerken etc.	
	De voortgang van de drie P15-projecten van Z&O zullen zeer waarschijnlijk geraakt worden door de crisis, Het gaat dan om: - CIb-05 - CIb-12 - CIb-14 CBRN respons, onderdeel kennisontwikkeling. Het onderdeel PVO is een	vanwege: - verminderde beschikbaarheid capaciteit door a) ziekteverlof of bijzonder verlof en b) ondersteuning humane diagnostiek IDS (corona) of inzet bij

	kritisch werkproces waarvan de continuiteit zoveel mogelijk gewaarborgd wordt.	andere prioritaire processen binnen Clb c) minder efficiënte werkprocessen bij thuiswerken
	Voortgang transitie-activiteiten nieuwbouw	Must!: maar duidelijk bemoeilijkt doordat key medewerkers niet altijd beschikbaar zijn
	Noodzakelijke vacatures invullen	kan gewoon plaatsvinden
	Financiële status	gemis aan goed inzicht in financiële status centrum geeft een ongemakkelijk gevoel, dus gerelateerde processen BDV wat mij betreft belangrijk
	Herwaarderingstraject MO-ers	Ziet CH graat voortgezet
IIV	De meeste onderzoeksprojecten die bij IIV lopen, inclusief lopende klinische studies (met uitzondering van Corona onderzoek), lopen vertraging op.	Groot deel van het labwerk ligt stil omdat: -mensen moeten bijspringen voor Corona onderzoek (bij IIV of andere centra) -niet alle labwerkzaamheden uitgevoerd kunnen worden vanwege maatregelen (advies om zoveel mogelijk thuis te werken + kinderen thuis vanwege gesloten scholen). -Ook data die nodig waren voor de afronding van wetenschappelijke artikelen komen nu niet of vertraagd, dus ook deel van onze "droge activiteiten" is vertraagd Deze " droge" werkzaamheden lopen ook vertraging op doordat niet-lab medewerkers moeten bijspringen voor m.n. initiatie/uitvoering van klinisch corona onderzoek
SBI	RVP - Groepsvaccinatie 9-jarigen (DTP/BMR) en 13-jarigen (HPV) - Implementatie rotavirus vaccinatie - Implementatie wijzigingen HPV vaccinatie - Inhaalvaccinaties (gewone, maar ook de 16/17 jarigen, voorbereiding 18-26 jr) - Prioriteringsoverleg - Het advies 4-18 vaccineren (met AJN en V&VN) ligt ook stil - IT voor de maternale kinkhoest (definitieve oplossing)	- Half jaar uitgesteld - - Besluit VWS nog nodig - Besluit VWS nog nodig - Uitgesteld - Geannuleerd, eerstvolgende bijeenkomsten in het najaar - uitgesteld - loopt vertraging op

	- VastePrikdag - bezoek BESCAS - basisdocument evaluatie vaccinatieschema voor de GR - Invulling extra geld Verder met vaccineren (met name onderzoeksagenda)	- geannuleerd/verplaatst - verplaatst naar 2021 - vertraagd - vertraagd
	Horizonscan vaccins 14 mei Evaluatie horizonscan	- Geannuleerd, eerstvolgende bijeenkomst in november - Vertraagd
	Soa/hiv - Sense Doe dag - Uitvoering ASG regeling door GGD'en - Visitaties GGD'en 14 mei en 23 juni - Uitvoering PrEP- regeling - Aanpassing PrEP-regeling - Werkbezoeken aan alle 8 regio coördinatoren ASG (voor de zomer gepland) - Midterm review Nationaal Actieplan - Sense Ehealth activiteiten	 - Geannuleerd - Beperkt door inzet GGD'en voor corona - Tot nader order (hopelijk najaar 2020) uitgesteld, door inzet GGD'en voor corona - Idem - besluit VWS uitgesteld tot najaar - Uitgesteld tot nader order - Vertraagd - Vertraagd door beperkte beschikbaarheid GGD'en als samenwerkingspartner
	Referentielaboratoria (zie ook IDS)	Momenteel getemporiseerd i.v.m belasting van (juridische) expertise intern die nu nodig is.
	Verdere uitwerking herziening Wet PG	Beperkte capaciteit VWS en RIVM Aanhouden tot evaluatie corona
	Organisatie expertbijeenkomst consequenties sequencing/bio-informatica	Uitgesteld tot na de zomer
	Bijeenkomst Adviescommissie CIb	Uitgesteld tot na de zomer
ABR	**Algemeen:** Veel processen verlopen trager door thuis werk en minder effectieve inzet van capaciteit en beschikbaarheid externen. CoVid 19 heeft daarmee behoorlijke impact op het ABR-programma. Dat is in de huidige context niet meteen een probleem. Maar heeft wel enkele consequenties ten aanzien van de inzet van een aantal mensen en de programmaleider. Bewust tijdelijk reduceren van het programma tot een minimale variant lijkt verstandig. Om vervolgens rond september weer volledige programma op te pakken. Momenteel worden mensen van team al bewust ingezet op tijdelijke andere taken, meest covid gerelateerd.	Personeel team uitgeleend aan corona gerelateerd werk naar o.a. LOT-c, IDS,EPI en gedragsunit Covid. Programmaleider rond een verhaal af voor MT CIB over toekomst ABR-programma onafhankelijk van de beleidsbrief en toekenning claim. Dit opdat nu al keuzes gemaakt kunnen worden. Mogelijk loopt programmaleider daarna uit werk en verkort ze haar detachering die nu tot 31 juli Full-time loopt – in overleg.

	Data voor actie (CIb-26.94)	Tot na de zomer, o.a. doordat MMLs en GGD'en niet beschikbaar zijn. Vermoedelijke nieuwe start: september 2020 Wel worden intern voorbereidende werkzaamheden zover dat kan, doorgezet. Maar dat vraagt minder capaciteit dan gepland.
	CIb-11.01 (Beleidsadvisering ABR) Afhankelijk van duur COVID-19 minder inzet en dus uren op beleidsadvisering in het kader van publieke gezondheid en kennisoverdracht	omdat alle aandacht naar COVID-19 gaat en bijeenkomsten vervallen. Inmiddels ook voor enkeling ook vervangend werk
	Cib-26.80 (= ABR TWO/Programmateam) idem minder inzet op tijdelijke werkorganisatie	omdat alle aandacht naar COVID-19 gaat en bijeenkomsten vervallen; Omdat mensen ([redacted (10)(2e)]) voor crisisorganisatie irt COVID-19 worden ingezet.
	CIb-26.92 Studie naar extragenitaal testen ivm gonorroeresistentie bij de centra seksuele gezondheid (GRAS)	GGD'en en labs niet beschikbaar
	CIb-26.91 Herziening Prezies	Ziekenhuizen en experts zijn niet beschikbaar hiervoor
	CIb-26.16+74 PoP studies (Oezbekistan en Tadzjikistan)	Geen prioriteit nu voor veel landen
	Asymptomatische bacteriurie in verpleeghuizen (uit PPO budget) V/110012	Ligt stil – verpleeghuizen laten geen extern bezoek mee toe.
	CIb-26.86+87 Surveillance landbouwhuisdieren en LA-MRSA	Monstername op de bedrijven is op dit moment niet mogelijk. Verder: Als IDS moet opschalen zullen de analisten en evt. ook ander personeel van Z&O worden ingezet bij IDS. Op dit moment is dat nog niet aan de orde, maar wel een mogelijke optie.
	CIb-26.93 Opkomende thema's en aanvullend onderzoek BRMO	Surveillance loopt gewoon door mits analisten beschikbaar blijven (ivm ziekte of inzet op andere activiteiten) Surveillance CPPA gaat wel achterstand oplopen ivm beperkte beschikbaarheid stakeholders.
	CIb.26.81 Coördinatie regionale zorgnetwerken	Op dit moment nog geen stagnatie mogelijk later afhankelijk van voortgang ABR zorgnetwerken. Veel activiteiten binnen de RZN .
	V/110010/01/AA Serious Game BRMO-uitbraak	Alle aandacht naar COVID-19. Verpleeghuizen niet beschikbaar. Bijeenkomsten vervallen.

	CIb-26.95 V/150160/01/JG Uitrol JGAB 1e lijn en LZ via zorgnetwerken & activiteiten 2e lijn	**1e lijn**: vertraging ivm niet uit kunnen voeren fysieke scholingsbijeenkomsten vanwege COVID-19 maatregelen & beschikbaarheid professionals **2e lijn**: activiteiten lopen door mits projectleden beschikbaar blijven (ivm ziekte of inzet op andere activiteiten) **LZ**: voorbereiding wel mogelijk maar vertraging want geen prioriteit voor beroepsvereniging/sector
	CIb-26.83a Infectieziektepreventie en AMR Cariben	De labs op de eilanden zijn nu niet in staat om een bijdrage te leveren aan de aansluiting op ISIS-AR-CAR.
	CIb-26.96 ABR en Hostresponse	Nog niet bekend. Moet nog starten bij IIV
	CIb-26.84 Eenheid van Taal	Op dit moment nog geen vertraging. Deze treedt mogelijk wel op afhankelijk van duur crisis
	Rapportage CPE in slachthuizen (loopt door maar vertraagd)	Vertraging in uitwerking van de rapportage i.v.m. verminderde beschikbaarheid van betrokkenen.
	CIb-26.89 Milieusurveillance	Afbakening insteek surveillance en opzet methode CoIR vertraagd. Omvang geplande onderzoekswerkzaamheden op dit moment niet te waarborgen (afhankelijk van mogelijkheid van inzet onderzoeksmedewerkers op het lab, op dit moment zijn onderzoeksmedewerkers voor ongeveer 50% op het lab inzetbaar)